

Horvin í myrkinum

Hvør man tað vera, sum kemur higar við báti hesa tíðina á samdøgrinum? Klokkan er farin av ellivu, og henda bryggjan hevur ikki verið í brúki í eitt mannaminni - ikki hvat tey vita um. Kanska eitt sindur í sambandi við alivinnuna útfyri, men teir plaga ikki at vera so seinir, og báturin er myrkur. Hví er hann tað? Alibáturin plagar altíð at hava ljós - bæði lanternur og hekkuljós, men hesin er myrkur og kemur spakuliga inn ímóti lendingini.

Bárður er 17 ára gamal og hevur fingið sær frí frá skúlanum í eitt ár. Hann hevur róð út eitt sindur, men nú er hann sloppin upp í á fiskavirkinum, og tað dámar honum betur. Hann hevur ongan hug til sjógvín - er ringur av sjóverki - so tað fer neyvan at vera hansara framtíð. Heldur hevur hann hug til handaligt arbeiði og ætlar at royna at finna sær eitt lærupláss, men hann veit, at slík hanga ikki á trønum. Í dag hevur hann landað tveir trolbátar. Teir byrjaðu longu klokkan hálvgun sje, og fingið ikki seinasta slengrið úr lastini fyrr enn klokkan knapt seks. Langur dagur, men so hevur hann afturfyri fingið vikuskiftisfrí. Hann fettir sær á. Gott at sleppa at taka sær av løttum.

Berit rennur fram fyri hann. Hon er 16 ára gomul og gongur í 10. flokki í Mjávík. Tey eru væl, og hava verið nógv saman seinastu tíðina. Fyri knøppum tveimum árum síðani - meðan hann gekk í skúla - keypti hann sær ein skutara, og javnan eru tey at síggja strúka eftir vegnum. Hóast skutarin bert er ætlaður einum, so plagar Berit at sita uppi á aftanfyrri. Eisini sleppur Berit við hvørt at royna seg. Hon dugir longu bara heilt væl, og tað er ikki so sjáldan, at hon hevur skutaran, meðan hann er til arbeiðis.

Bárður gleðir seg og er spentur, til hann í august fyllir 18 og kann taka koyrikort til bil.

Berit - ja, hon er ikki so galin. Hann kennir fløva fara ígjøgnum seg við hugsanini um hana, sum hann er so góður við.

Í kvøld skal hon til Miðdals at vitja mostur sína, og Bárður hevur boðið sær at koyra hana. Henni dámar so væl at vitja tey har úti. Øll síni barnaár hevur hon verið hjá teimum á hvørjum sumri. Nakað heilt serstakt var tað, meðan bæði omman og abbin livdu, men nú eru longu nøkur ár liðin, síðani abbin doyði, og omman er komin á røktarheimið í Mjávík. Hon er veik og gomul, men er altíð fegin hvørja ferð, Berit kemur at vitja og hevur okkurt gott við til hana.

Tey hava avtalað, at Bárður skal heinta hana klokkan eitt korter yvir níggju - aftaná, at Berit hevur verið og sólað sær. Gott at fáa eitt sindur av liti á holdið, tí foreldur hennara hava bílagt ferð til Danmarkar í summer, hóast Berit veit, at hon fer at sakna Bárð - sín besta vin.

Nú skal hann bara smoyggja seg úr harniskinum, fáa sær eitt harðliga tiltrongt brúsubað og so ein lítlan lúr, til klokkan er knapt níggju. So verður hann væl fyri. Gott verður at fáa gummiroykin vaskaðan av sær, ið kemur av at ganga í oljuklæðum í ein heilan dag.

Ongin er inni, men tað ger minni. Hann tendrar ketilin, fer inn á kamarið og finnur sær klæði at skifta í. Gott at eiga eina góða mammu, sum sær til, at alt liggur til reiðar hvørt á sínum stað. Men nú ræður um ikki at forsova seg. Hann stillar vekjaran á átta-fimm-og-fjóruti og setur hann í vindeygakarmin, so hann ikki røkkur honum úr songini.

Í køkinum skeinkir hann sær ein temunn og etur í skundi matpakkan, sum mamman gav honum við seinnapartin, men sum hann ikki fekk stundir at eta.

Inni á baðirúminum skruvar hann kranan frá og smoyggir sær úr klæðunum, meðan vatnið ornar. Honum dámar so ómetaliga væl heita brúsu. Hann stingur hondina undir stráluna - deiligt. Onki er sum eitt heitt brúsubað eftir at hava kropið í lastini á einum trolbáti í ein langan dag. Hann stígur inn í brúsuna og letur vatnið skola frá hvirli til iljar og mettast av tí vælveru, hann fær av hesi viðgerð.

Hann ríður væl av sjampo í ljósu lokkarnar og ruspar væl og virðiliga, so skúmfroðan stendur frá, og so skolar hann væl afturum aftur. Síðani fær kroppurin av at vita sín vanliga umgang frá í erva í neðra og so er hann liðugur og turkar sær væl í dúnmjúka frottéhandklæðið. Hann letur seg í undirklæðini, trippar inn á kamarið og smoyggir sær undir dýnuna. Klokkan er næstan hálvgun átta - ein blund í ein góðan tíma á, tað kennist so gott at lata vøddarnar sleppa at hvíla. Við Berit í huganum glíður hann eftir lítlari løtu inn í dreymaland.

- - -

Berit er liðug í skúlanum longu klokkan hálvgun tvey. Hon fekk frí í enskum, tí lærararnir skuldu á onkran fund. Tað hevur hon onki ímóti. Høvdu teir bara funnið upp á at havt fund hvønn dag! Saman við vinkonunum hevur hon verið eitt legg á kafé og drukkið eina sodavatn, og so hava tær verið í einum av mótahandlunum, sum tær ofta plaga, fyri at vita, um nakað nýtt er komið. Í síðstu viku fingur tær at vita, at nýtt úrval av vármóta er á veg. Hvussu man hann fara at vera í ár? Úr París eru boðini - sigst - at litirnir skulu vera ljósir - gult, turkis og ljósareytt. Ljóðar spennandi . . . ! Tær eru eisini snøggar - genturnar í mótahløðunum.

Tað besta tær vita er at ganga hurð av hurð og passa klæði, tó at tær eisini vita, at krambafólkini sálast, hvørja ferð eldru flokkarnir hava frí, tí tá tyrpast genturnar inn í klædnahandlarnar til at royna stás, og tað er satt upptak, tá ið tær fara út aftur. Litið verður keypt, tí ráðini eru ikki til tað - studningurin røkkur ikki langt - men hetta heldur teimum ikki aftur, tí so kann ein í staðin síggja í speglinum, hvussu klæðini sita og soleiðis droyma seg burtur í mótaheimin eina løtu.

- - -

Bárður støkkur úr svøvni, tá ið vekjaraklokkan sendir sínar tónar inn í hansara dreymaland. Á, tað hevði verið deiligt at kunna ligið eina løtu aftrat. Bara eina lítla løtu.

Men - nei! Hann má upp! Um hálfan tíma skal hann eftir Berit, og hann vil ekki lata hana bíða eftir sær.

Í skápinum finnur hann sær kovboybrøkurnar, sum mamman hefur tikið upp - helst upp av gólvinum frammanfyri songina - og hongt upp aftaná, at hann var farin til arbeiðis í morgun. T-skjúrturnar liggja reinar og væl samanlagdar á hillini. Hann velur sær eina ljósa - hana við stóru stavunum JEFF á bringuni - og setur nøsina í hana. Á, hon angar so frískt av sápu og luktilsi - ella stinkilsi, sum hann plagar at kalla tað.

Hann stingur fartelefonina upp á seg og fer inn í køkin.

Í køkinum stákast mamman við eitthvørt og spyr, um hann ekki skal hava ein nátturðabita. Nei, hann heldur ekki, tí hann hefur ekki so góðar stundir.

"Eg át ekki matpakkan, fyrr enn eg kom til hús."

Men hann er tystur. Í køliskápinum tekur hann ein mjólkarpakka og setur á munnin.

"Nú góði! Set teg í stovuna eina løtu, so skal eg gera tær ein drekkamunn," sigur mamman, ið ekki vil, at hann fer svangur av durum, men aftur ber hann seg undan.

Hann fer inn á baðirúmið at raka sær. Tað hefur hann longu gjørt í meira enn eitt ár, tí hann heldur tað vera meira cool at vera snøggur, enn at ganga við ullarlagdi av líkhárum um høkuna. Onkuntið, tá ið hann hefur ringar stundir, lænir hann elektrisku rakimaskinuna hjá pápanum, men best dámar honum skúm og rakiblað - og tað ætlar hann sær at geva sær stundir til í kvöld. Tá verður hann mjúkari. Hann tekur skúmdunkin úr skápinum og skúmar seg væl um høkuna. Finnur rakaran, skiftir til nýtt blað og strýkur skúmið og harvið eisini staparnar av við longum drøgum.

So eitt sindur av kremi uppá andlitið og hitt vælangandi rakisprittið, sum hann fekk frá foreldrunum í jólagávu. Irriterandi við hasum bumsinum á høkuni - men ekki gest við. Eitt sindur av "kamuflasju" útyvir, so verður tað ekki øðrvísi.

Hann hyggur at klokkuni fimm minuttir yvir níggju. Í gongini finnur hann sær tann nýggja gráa dýnujakkan, lissustyvlarar og ullintu húgvuna við handskunum, ið hoyra til, tí kalt er at súkkla, gevur mammuni ein koss á kjálkan, brosar og fer.

"Ansa tær góði og skikka tær væl!" er tað síðsta, hann hoyrir, sum hann smýgur út um hurðina.

Nei, mammur! Hann leggur ekki í at at siga henni, hvar hann skal. Tað ørkymlar hana bara upp aftur meir.

Hann setist á skutaran, lykilin í og trakkur á startaran VRRRRRRUMMMM!!!! Hann murrar sum ein kettlingur. Koblar í og koyrir avstað heim eftir vegnum og niðan brekkuna til Berit og tey.

Diiiiit!!!! Hann trýstir á floytuna og bíðar. Bíðar meir - og eitt sindur aftrat.

DIIIIIT!!!! Hann ótolnaðist eitt sindur. Ofta hefur hann hoyrt, at tað kann vera drúgt at bíða eftir konufólki, men tað man ekki passa - ella ger tað?

Jú, nú tendrar uttanfyri og hon stígur út á trappuna. Kemur hoppandi oman flísarnar við einum ryggsekki á bakinum og leypur av garðinum niður á gongubreytina.

"Hey!!!" rópar hon kát á málinum. Hann vil ekki spyrja, hví hon ekki kom beinanvegin. Ætlar ekki at spilla kvöldið.

Hon festir ryggsekkinn á viðförisberaran og setir seg upp á aftanfyri, og so strúka tey oman brekkuna. Eitt lítið legg inn á kafeina skulu tey. Bara eina sodavatn og ein franskan hotdog, áðrenn tey halda leiðina fram.

Enn eru ekki so mong á kafeini - nökur börn sita við innasta borðið og hugna sær við hvør sínari Jolly. Berit setist við borðið úti við vindeygað og sleingir frakka, húgvu og turrklæði um stólarbakið við síðuna av sær, meðan Bárður fer inn til diskinn og bíleggur tað, ið tey skulu hava. Síðani setur hann seg yvir av henni.

Tað kennist so væl at hava eitt sindur av pengum uppi á sær og kunna rinda fyri bæði. Hann eigur longu eitt sindur á bók, og aftur og aftur minnir mammann hann á ekki at skvaldra alt burtur til fjant og fjas. Nei, tað hevur hann heldur ekki gjørt, men til eina sodavatn og okkurt afturvið til tey bæði, tað má hann hava ráð til. Hann smírist upp á hana við tankan. Hon er vøkur við sínum myrka hári við teimum smáu, glitrandi spennunum í vangunum - og ekki ger blágrøni skuggin omanvert eygnalokini og tann myrkareyði, ásmurdi varraliturin myndina ófulkomnari.

Brátt kemur gentan við tí, ið tey hava biðið um. Tey eru kát - hugna sær og práta um leyst og fast, skemtast og flenna.

Tvær vinkonur koma inn og setast hjá teimum við hvør sínari sodavatn, og okkurt hava tey at práta um, sum ger, at kafévitjanin gerst drúgvvari, enn tey høvdu æltað. Klokkan er farin av hálvgun elluvu, tá ið tey aftur setast á skutaran og koyra avstað.

Ferðslan er ekki so tøtt, og Bárður vónar ekki at mæta lögreluni, tí skutarin er bara ætlaður einum í senn - og hjálm hava tey heldur ekki, hóast hann eigur ein. Hann vil ekki hava hjálm, meðan Berit ongan hevur. Sjálvandi kundi hon havt hjálmin og hann ongan, men . . . ná, nú hevur hann so gloymt hann, og so gerst ekki við.

Vindurin blæsir ígjøgnum lokkarnar hjá Berit, sum undan húgvuni flákra í vindinum, meðan hon smáprátar inn í oyruni á honum, sum tey koyra.

Tey koma inn í tunnilin. Eitt sindur óhugnaligur á skutara. Myrkt, kølið og slavið. Og ljóðið, ið frá grótvegginum slær so hvølt aftur í oyruni. Men tað er ekki so leingi, so eru tey komin út aftur hinumegin og halda leiðina fram eftir bygdarvegnum ein fittan tein.

"Sást tú nakað har úti?" spyr Bárður knappur, tá ið tey eru komin nakað ávegis.

"Hvar? eg dugi ekki at síggja nakað," svarar Berit.

Bárður peikar nakað út frá landi:

"Onkunstaðni út ímóti nesium har yviri!?"

"Eg síggi onki . . . Sært tú nakað?"

"Nei, ekki nú, men eg eri sikkur í, at eg sá eitt ljós bara eitt lítið blunk!" sigur Bárður eitt sindur spentur á málinum.

"Nei, eg síggi onki. Tú hevur sæð yvir teg!" sigur Berit og smáflennir.

Tey halda leiðina fram. Hvørgin teirra sigur nakað. Berit starir út á sjógv, meðan Bárður ansar eftir koyringini, tí her er høgt omanav uttanfyri autoverjuna.

"Bárður!!!" nærum rópar Berit ikki sørt uppøst inn í oyrað á honum. "Nú sá eg okkurt!!!"

Bárður er so skakkur, at hann nærum missir tamarhaldið á skutaranum.

"Huff, sum eg bleiv kløkkur av tær!! Hvar sást tú tað?"

Berit peikar nøkunlunda har, hon helt tað vera:

"Ikki so langt úti, sum tú segði tað vera!"

"Jú - men nú hava vit eisini koyrt eitt petti, síðani eg sá tað. Hvat man tað vera?"

Bárður sløkkir ljósið á skutaranum. Bølamyrt . . . einans skinið frá mánanum, ið stendur so blankur sunnanfyri. Hann slakar ferðini.

"Hvat gert tú?" nærum teskar Berit eitt sindur uppoytt á málinum.

"Eg vil ikki koyra for hart við sløktum ljósum," svarar Bárður, men hann hugsar eisini um, at skutarin ikki hoyrist so væl, tá ið hann koyrir við færri snúningum.

Tey larra fram við vegjaðaranum og hyggja út á sjógv, men duga ikki at síggja nakað í myrkrinum, og ljós sæst onki aftur.

Komin nakað longri, síggja tey bráðliga eitt skip nakað uttari.

"Hvaðani kom hatta skipið?" spyr Bárður. "Tað kann ikki vera komið undan nesinum, tí vit hava hugt handavegin alla tíðina."

"Nei, tað kann tað ikki. Teir hava heilt sikkurt siglt við ongum ljósum," svarar Berit.

"Ja, tað rokni eg eisini við," sigur Bárður, traðkar á bremsuna og steðgar motorinum. Veðrið er gott. Eitt lítið lot norður ígjøgnum sunðið. Tey hoyra tjöldur og aðrar heiðafuglar í kvøldarkvirruni og eina á, sum tutlandi rennur undan vegnum og heldur sína leið oman móti sjóarmálanum.

"Lurta!!" sigur Bárður spentur á málinum. "Hoyrir tú nakað?"

"Jú - okkurt skramblar her útfyri, " svarar Berit.

"Áraskrambul!" heldur Bárður.

Tað tykist sum onkur kemur rógvandi fram við landi suður ímóti gomlu bryggjuni, sum vanligu ikki verður brúkt longur. Her plagdi gamli postbáturin at leggja at fyrr í tíðini, men tað minnst tey onki til. Berit hevur ofta hoyrt mammu sína siga frá, tá ið hon sum smágenta plagdi at ferðast til Mjávíkar og fór umborð á postbátin her mitt ímillum bygdur. Eitt alibrúk er her norðanfyri, men hon heldur ikki, at teir plaga at arbeiða so seint - og so als ikki við ongum ljósi.

"Stendur ikki ein bilur niðri á kaiini?" spyr Berit teskandi.

"Ha, ein bilur? " tekur Bárður upp aftur. "Hvar?"

"Har - niðanfyri handa stóra steinin!" sigur Berit og peikar.

Bárður starir oman í myrkrið. Jú, okkurt glógvar í mánalýsinum. Kúfangarin ella lyktirnar. Man nakar vera har?

"Eg fari at hyggja," sigur Bárður.

"Nei, góði ikki. Eg tori ikki at vera einsamøll eftir her," sigur Berit hjartkrypt.

"Kom tú við "

Tey fara av skutaranum og Bárður setur hann á fótin við vegjaðaran.

Tey klúgva upp um autoverjuna og trilva oman ígjøgnum bratta lendið við nógvum gróti og skursli. Varisliga nærkast tey staðnum, har bilurin stendur.

Nú síggja tey hann væl. Ein ljósagráur Nissan-jeepur við hvítari strípu eftir síðuni. Bárður kennir ikki bilin.

"Hygg her . . . " sigur Bárður og gevur Berit fartelefónina. "Ligg tú aftanfyri henda steinin, so fari eg eitt sindur longri."

"Ansa tær" teskar Berit aftan á honum. "Far ikki ov nær."

Hon eygleiðir Bárð, sum hann fer trilvandi oman ímóti har, bilurin stendur. Hon kennir seg so einsamalla og ótrygga at liggja her aftanfyri henda steinin. Hevði hon torað at rópt, so hevði hon biðið hann komið aftur.

Ups Hon hoyrir, at Bárður er áhaldsin, og at ein steinur fer bóltandi omaneftir. Hon heldur ondini. Onkur, ið er við bilin, tendrar eina lummalykt og setur stráluna hagar, sum Bárður er, meðan onkur annar, sum hevur hildið vakt longri uppi, kemur akandi oman ígjøgnum skurslið úr erva og forðar fyri, at Bárður sleppur aftur tann vegin, har Berit liggur.

Hon sær ikki, hvat ið hendir, men hoyrir, at teir smárópa sínaámillum og sær tvær lummalyktir aftrat, sum lýsa tann vegin, har Bárður er. Í ljósglæmunum sær hon Bárð royna at sleppa sær burtur, men hann verður forðaður . . . og so verður hann tikin.

Hon hoyrir Bárð rópa og gera mótstøðu, men so verður tøgn og hurðin í bilinum klamsar. Gott, at Bárður ikki rópti á hana, hugsar hon við sær sjálvari, tí so høvdu teir beinanvegin komið at leita eftir sær. Lyktirnar lýsa yvir í bøin og ímillum steinarnar. Onkur sæst koma lýsandi ímóti har, sum hon liggur, men áðrenn viðkomandi er komin so langt, vendir hann aftur.

- - -

Bárður berjast fyri lívinum, men teir eru ov mangir. Hann kennir ongan av teimum. Onkrir av teimum tykjast at vera fremmandir, og áðrenn hann veit av, fær hann ein klút fyri nøsina, ið luktar av onkrum sterkum - og so er alt svart.

- - -

Berit hugsar seg um, hvat ið hon skal gera. Tá ið ein løta er farin og friðarligt er vordíð aftur, fer hon spakuliga krúpandi niðan ímóti vegnum ígjøgnum eitt gil. Gott hon ikki er í ljósum klæðum. Hon hoyrir ein bil koma suður eftir vegnum. Kvikar sær eitt sindur, fyri at fáa fatur á honum, men er ov sein. Hoyrir hann fara framvið og hvørva í myrkinum.

Tá ið hon er komin heilt niðan undir vegin, hoyrir hon okkurt omanfyri seg.

Hon krýpur ljóðliga inn í tronga rørmunnan, har áin kemur undan vegnum og setist at bíða.

"Ein skutari stendur her!" hoyrir hon onkran rópa omanfyri seg.

"Fá hann burtur haðani! Tað er best at krógva hann onkunstaðni" verður svarað aftur.

So hoyrir hon eyðkenda ljóðið, tá ið skútarin verður tikin av fótinum. Nú roknar hon ikki við, at hon ikki kann sleppa sær avstað við skutaranum, tí at fara at leita torir hon ikki.

Hvat skal hon so gera? Bárður er í vanda, tað veit hon, men hon er í villareiði um, hvussu hon skal bera seg at. Hon má ansa eftir ikki at verða sædd. Hevur

Bárður ekki sagt teimum nakað um seg, so er hon hansara einasta bjarging, sum stöðan er nú.

Telefonin! Berit ornar um oyrini. Fartelefonin! Hví gav Bárður henni fartelefonina? Tað má sigast at vera heppið.

Hon krýpur eitt sindur longri inn í áarmunnan, so at tað ikki sæst, tá ið hon tendrar telefonina. Hon trýstir á uppringiknøttin. Hon sær, at klokkan er 23,47 tað brakar í telefonini ongin tóni. Sløkkir og roynir av nøggjum. Sama skilið.

Á, tað er rætt! Her, hon situr inni undir vegnum, fær hon ivaleyst ikki samband við alkervið hjá telefonverkinum. Hon noyðist at krúpa út. Ella skal hon halda leiðina longur inn í rørið – niðan um vegin? Hon veit ikki, hvussu tað sær út har, men hon heldur tað vera tryggari. Gott, tað ikki er summar og lýkka, tí hon orkar ikki fyri eiturkoppum og eiturkoppánótum.

Hon grulvar á øllum fyra niðan ígjøgnum áanna í rørinum. Fitt hall er á rørinum, so tað er lættari sagt enn gjørt, og slíggjut og hált er, har sum vatnið rennur. Har rørið stingur út undan omanfyri tykist ikki sørt trongt og høgt uppfyri. Hon sleppur ikki upp, uttan at fara inn undir ein lítlan foss, sum rennur út av einari hellu og niður í rørið.

Bíða nú kanska fær hon telefonsamband hiðani. Tó má hon ansa væl eftir, at vatn ikki kemur at telefonini. Hon tendrar brak ongin tóni Uff hon er noydd at fara upp úr holinum, men so er at vóna, at ongin av búrkroppunum er her uppi nú.

Hon leggur fartelefonina upp á bakkan, krýpur inn undir lítla fossin, sum væl og virðiliga rennur niður yvir høvdið á henni og niður ímillum aftanfyri, so at hon gerst dýggjvát. Klórar seg upp eftir vátu helluni og setist í veitina við vegjaðaran.

Telefonin hvar legði hon hana? Hesumegin ella hasumegin ? Hon má ansa eftir ikki at koma undir hana, so hon bóltar niður í áanna Á sum ein kann vera býttur, tá ið nervar koma upp í Hon sær onki í myrkrinum trilvar. Jú, har er hon! Hon trýstir á knøttin brak sjóð og jú - har er tónin!! Hvat er tað nú? 0-0-0 ? Nei, ikki longur bíða eitt sindur Ella skal hon ringja til hús? Nei, ikki er vert at blanda tey upp í. Um nú pápin ikki er inni, so veit hon, at mamman gerst frá sær sjálvari og fær neyvan hugsað ein greiðan tanka. Hon hugsar seg um Hon ger eina roynd 1 - 1 - 2 diit – diit – tiiit Komið nú, takið so telefonina!

Klikk

"Hallo, hetta er Neyðhjálpin, hvønn tosa vit við?"

"Hetta er Berit onkur hevur tikið Bárð nakrir menn ein bilur stendur á kaiini eg eri næstan komin upp á vegin teir hava tikið skutaran!"

"Halló, hvønn tosi eg við? Sig mær greitt og týðiliga navn og bústað."

"Eg eiti Berit Olsen úr Mjávík!"

"Og hvar eru tygum nú?"

"Á vegnum til Miðdals eg siti í veitini við vegin omanfyri gomlu lendinginaog"

Sssshhhh, brak, diit, diit, diit, diit avbrotið

"Skitt!!!" letur í Berit. Trýstir aftur á knöttin fyri at fáa samband . . . bara brak . . . ongin tóni. Lítli rúturin á telefonini vísir, at henni tørvar løðing. Ongin streymur, so her er onki meir at gera. So er bara at vóna, at lögreglan fekk tað, henni tørvaði.

Berit krýpur niður aftur í holið og sama vegin eftir hæli oman ígjøgnum rærið fyri betur at kunna fylgja við, hvat ið hendir niðri í fjøruni. Hon sær ikki nógv, men hoyrir, hvussu teir baksast við ein bát. Løtu seinni hoyrir hon, at teir seta í gongd og leggja frá landi.

Sum hon situr, koma nógvir spurningar fram fyri hana: Hvar man Bárður vera? Munnu teir hava tikið hann við? Mundi lögreglumaðurin fata boðini frá sær? Hon er vát og skelvur av kulda, men hon ballar frakkan uttan um seg, rubbar turrklæðið upp undir øsið, dregur húgvuna væl niður fyri ennið og velur at bíða í tolni eina løtu enn

Hon hoyrir dunið frá bátinum, sum skundisliga heldur sína kós út frá landi - ivaleyst móti nesium vestanfyri. Hvussu man Bárður hava tað? Skal hon fara oman á kaiina at vita? Ella kanska er tað óðamannaverk. Hon er burtur í egnum huga, tá ið hon langt burtur hoyrir ljóðið frá einum lögreglubili, ið kemur ýlandi. Samstundis fjarar ljóðið frá bátinum burtur. Nú eigur at vera liðið millum eitt korter og hálvur tími, síðani hon ringdi, so tað skal ivaleyst passa. Teir eru á veg . . .! Men ikki hættar hon sær niðan á vegin enn.

Ein løta gongur, so hoyrir hon, at ljóðið nærkast. Hon krýpur út úr áarmunnanum og fer niðan ímóti autoverjuni og leggur seg á slysis í myrkrinum. Best at vera fyrivarin.

Tá ið lögreglubilurin er komin tætt at staðnum, leypur hon upp um autoverjuna og veipar við báðum hondum. Bilurin bremsar harðliga og akar fitt petti eftir vegnum, áðrenn hann steðgar. Tveir lögreglumenn leypa úr bilinum og spyrja hana, hvat ið er á vási. Hon greiðir teimum skundisliga og ósamanhangandi frá, hvat henni hevur verið fyri og um, at antin situr Bárður bundin niðri í bilinum á gomlu lendingini, ella hava gavstrikkarnir tikið hann við sær í bátin og eru stroknir avstað við honum. Meira veit hon ikki.

- - -

Rrrrrrrinnnnng!!! Telefonin ringir heima hjá Berit. Petra, mamman svarar.

"Hallo!"

"Hey! Hettar er Sanna. Tú, hvussu varð við Berit? Skuldi hon ikki koma norður í kvøld?"

"Jú, hon er farin. Eg haldi klokkan mundi vera um níggju, tá ið Bárður var eftir henni. Eru tey ikki komin enn?"

"Nei, her er ongin komin. Klokkan er farin av hálvgun eitt. Eg hopi ikki, nakað er hent teimum."

"Oyissus nei, tað hopi eg heldur ikki, men politibilurin fór ýlandi norðureftir fyri einari løtu síðani. Eg skal ringja til Bárð fyri at vita, um tey eru har . . . men . . . nei, eg haldi ikki . . . mamman er helst einsamøll hvat skulu vit gera? Tey munnu vera onkunstaðni."

"Eg skal biðja Mikkjal koyra ein túr heimeftir fyri at vita, um hann sær nakað. Skutarin kann vera uppsteðgaður."

Súsanna - vanliga kallað Sanna - er mostirin hjá Berit, sum hon skuldi fara at vitja, og Mikkjal er maður hennara.

"Ja - kann vera, men ring til mín so skjótt, sum tú veitst nakað . . . er tað ein avtala??"

"Tað skal eg gera bei!!"

Mamma Berit leggur hornið á, fer yvir at vindeyganum og hyggur norður eftir vegnum. Tríggir bilar fara tann vegin og ein kemur haðani. Tað er ikki óvanligt. Hví eru tey ikki komin fram enn? Hvar munnu tey vera? Og hví skal ein altíð hugsa tað ringasta?

- - -

Annar lögglumaðurin fer aftur í bilin og kemur útaftur við einum walkie-talkie og tveimum lummalyktum og gevur hinum lögglummanninum aðra.

Síðani snýkja teir seg oman eftir vegnum móti lendingini. Berit torir ikki at standa einsamøll eftir uppi á vegnum, og fer aftaná. Hon vil hava at vita, hvat teir hava gjørt við Bárð.

Jú, har stendur ein jeepur. Berit stendur spent eitt sindur burtur frá. Hon veit ikki, hvat ið hon skal halda. Lögglumaðurin kannar bilin og lýsir inn í hann ristir við høvðinum.

"Her er ongin í bilinum. Ert tú vís í, at teir koyrdu hann inn í bilin?"

"Ja, tað rokni eg bestemt við! Soleiðis ljóðaði tað í hvussu so er."

"Men her er ongin nú. Hvønn veg fór báturin?"

Berit peikar tann vegin, hon hoyrði ljóðið hvørva.

Lögglumaðurin rópar á støðina:

"Halló . . . støðin? Kunnu tit siga mær, hvør ið eigur ein gráan Nissan-jeep við nummarinum US 758."

"Bíða eitt sindur . . ." hoyrist aftur í hinum endanum.

Løtu seinni kemur svarið, og tað vísir seg at vera ein bilur, ið er saknaður og eftirlýstur í Vesturbyrgi síðani seinnapartin í gjár. Síðani hoyrir Berit lögglummannin tosa aftur og fram við vakthavandi á miðstøðini um, hvat ið er hent og um dreingin, ið er horvin. Hon skilir, at teir avtala at fáa fatur á einum tveimum skjóttgangandi bátum til at fara norður ígjøgnum Breiðafjørð fyri at vita, um teir síggja nakað til bátin, sum Berit hevur greitt teimum frá.

"Tit kunnu so siga bileigaranum, at bilurin er funnin, men at hann má kannast nærri, áðrenn hann fær hann aftur," leggur lögglumaðurin aftrat.

Berit leggur upp í:

"Vit sóu eisini eitt skip. Knappliga var tað har yviri hasumegin nesið. Teir hava heilt sikkurt siglt myrkir . . . og hava so tendrað ljósini. Knappliga var tað bara har mitt á sjónum."

"Ná, nær var so tað?" vil lögglumaðurin hava at vita.

"Tað var beint áðrenn vit uppdagaðu bilin og menninar niðri á lendingini.

Meðan lítli báturin hevur verið á veg inn ímóti landi."

"Hm" harkar lögglumaðurin, tosar eitt sindur aftur og fram við hin, sum er í ferð við at endavenda bilinum innan. Síðani sigur hann miðstøðini frá hesum nýggju upplýsingunum og biður teir eisini bera teimum, ið fara at leita, hesi síðstu boðini.

Fyribils hefur hin lögreglumaðurin bert funnið nakrar tómar sekkir í viðförisrúminum og ein klút á baksetrinum við onkrum sterkum í. Billykilin hava búrkropparnir tikið við sær, so ekki ber til hjá teimum at taka bilin við á lögreglustøðina í Mjávík.

Tey fara síðani niðan aftur á vegin, og lögreglumaðurin við walkie-talkie rópar aftur á miðstøðina og biður teir um at fáa ein kranabil at koma eftir jeepinum. Á vegnum niðan finna tey skutaran, ið er koppaður í eitt gil omanfyri vegin - men eisini tann lykilin er burtur. Ryggsekkurin er har.

Berit sigur hetta vera sín og skal loysa hann av skutaranum, men lögreglumenninir ynskja fyrst at kanna hann nærri ongin veit. Tá ið teir hava tømt hann uttan at hava funnið nakað og lagt niður í aftur, fær Berit ryggsekin, og tey halda leiðina fram niðan á vegin. Sum tey skulu fara inn í lögreglubilin, kemur ein bilur heim eftir vegnum og steðgar.

Berit sær, at tað er Mikkjal - maður mostur sína.

Hann stígur úr bilinum og spyr, um nakað er áfatt. Berit leypir til hansara og sigur við grátirødd, hvat ið er hent. Hann tekur hana inn at sær, og spyr lögregluna, um hon kann koma við sær. Jú, tað er gaman í, men teir skulu fyrst hava at vita telefonnummarið hjá teimum, um okkurt skuldi verið at ringt um. Mikkjal sigur teimum nummarið, og annar lögreglumaðurin skrivur tað í lummabókina.

Berit suffar, nú hon er komin at sita í bilinum og kennir seg tryggari, men hon er ørkymlað um Bárð. Hvar er hann nú? Hvussu hefur hann tað? Tár seta úr eygunum og hon lippar. Hon er køld og vát, so tað var gott, at hon fekk taskuna við klæðum til at skifta í.

- - -

Tá ið Bárður raknar við aftur, er myrkt uttan um hann. Hann er kaldur og illa fyri. Kennir undarlígan royk í nasunum og er linur. Hann setist upp undir seg. Man hann hava ligið leingi soleiðis í óviti? Hann hefur droymt eitthvørt. Hann fær ikki skil á, hvat tað er, men Berit og skutarin vóru við í dreyminum . . . og . . . ja, tað var sól og summar . . . Hvar man han vera? Ber hella, sjógvur stutt undir sær og steyrrætt berg aftanfyri.

Vitið rennur at honum aftur, og hann minnst tað, ið er farið fram.

Óreinskusett hava búrkropparnir sett hann upp á helluna onkunstaðni undir landi. Hetta var verri. Hvør fer at finna hann her? Hvussu skal hann fáa boð frá sær? Í lítla viðförisrúminum á skutaranum er eina lummalykt, men hon er til lítla nytta nú. Hví ólukkan tók hann hana ikki við sær? Men sama ger, tí sjálvandi høvdu teir havt tikið hana frá sær, áðrenn teir blakaðu hann upp á land. Og fartelefonina - ja, hana gav hann Berit.

Hann reisist. Her er hált, so hann má ansa sær. Hann veit ikki, hvussu long tíð er gingin, og ikki sær hann, hvat klokkan er. Hóast mánalýsið, so ber bergið uppfyri her, sum hann er staddur. Her er bølamyrt. Hann hefur tó vant seg eitt sindur við myrkrið nú.

Hvar man hann vera staddur? Hinumegin fjørðin sær hann ljósini frá einari bygd. Er hatta eystureftir ella vestureftir? Bíða nú eitt sindur . . . mánin er hasumegin, og tað eigur at vera móti suðri so er handa bygdin móti vestri. Ein lítil bygd. Tað sær hann. Kanska Líðarnes?

So eigur hann eina mostur har.

Dreymurin kemur aftur fram fyri hann, og hann hugsar um eina fløgu, sum hann keypti herfyri. Ein írskur dreingjabólkur . . . Westlife. Hann minnst sangin "I have a dream", sum onkur annar bólkur hevði sungið í sjeytiárunum.

"Eg havi eisini havt ein dreym um sól og summer," hugsar hann . . . "bygdin, har mostir býr liggur har vesturi . . . hinumegin fjørðin, og har er lívið . . . Westlife . . . men her er myrkt . . . men . . . I have a dream . . ."

Aftur kemur Berit fram fyri hann . . . og nýggjasta fløgan hjá Westlife, sum hann keypti í gjár. Hann hevur ikki spælt hana fyri Berit enn . . . í einum av sangunum syngja teir . . .

". . . cant believe, that im a fool again, i thought this love would never end . . ."

Nei, nú ræður um ikki at missa mótið. Onkur man vera farin at leita . . . Úti í havsbrúnni sær hann trý ljós blunka í myrkrinum - skip á ferð. Útróðrarbátar ella línuskip?

Men hetta tykist rættiliga vónleyst. Mamman rennur fram fyri hann, sum altíð hevur slíka umsorgan fyri honum, tá ið hann fer út. Hvat man hon halda? Hvat man hon vita? Og hvussu við Berit? Hvar er hon? Gott hann ikki rópti á hana, tá ið hann varð tikin, tí so høvdu ótangarnir ikki helmað í, fyrr enn teir eisini høvdu funnið hana. Vónandi helt hon seg kúrra, tí teir vitstu jú ikki, at hon var har. Og skutarin . . . munnu teir hava funnið hann . . .? Hann roynir at vála eitt sindur aftur og fram og blaka sær fyri at fáa lív í vøddarnar. Hvussu langt man hann kunna ganga handavegin? Man bera til at koma yvir um hatta ennið, sum hann hómar eitt petti burturfrá? Spakuliga trilvar hann seg fram í myrkrinum. Onkrastaðni er ikki so lætt at koma fram.

Hann er noyddur at krækja seg fram bæði við hond og fót. Nú ræður um ikki at missa takið og detta á sjógv.

Her er sum á kalvabaki . . . vát og slíggjut . . . ups . . . hann missir fótafestið og fer eftir liðini oman eftir helluni . . .

- - -

Mikkjal snarar inn í túnið, har Sanna kemur rennandi oman trappurnar. Hon hyggur inn í bilin, og lýsir upp, tá ið hon sær, at Berit er við. Hon trívur í hurðarlásið og letur upp.

"Nú, hvussu er vorðið? Hvar hevur tú verið? Og hvar er sjeikurin??"

Berit brestur út úr, leypur um hálsin á mostrini og fær ikki orðið fyri seg við tað sama. Mostirin er illa við og hyggur upp á Mikkjal, sum rystir við høvdinum. Hann hevur ikki viljað spurt so nógv, meðan tey hava koyrt. Og so kemur alt raplandi uttan samanhang og ísenn:

"Eg veit ikki, hvar Bárður er . . . teir eru farnir avstað við honum . . . eg veit ikki . . . eg veit onki!!! Veit mamma nakað?" Málið svíkir og hon stórgrætur.

"Eg skal ringja til mammu tína, góða. Slappa tú nú av!"

Mostirin roynir at troysta hana, leiðir hana inn í stovuna og biður hana skifta í turt og leggja seg undir teppið á sofuni, meðan hon ger ein heitan temunn. Í køkinum teskar hon til Mikkjal um at fara upp á loftið at ringja til Mjávíkar at siga frá, hvussu vorðið er.

- - -

Hóast talan bert er um sekund, fer hópur av hugsanum ígjøgnum høvdið á Bárði, meðan hann fer akandi oman eftir helluni. Foreldrini . . . Berit . . . nú ræður um at fáa klørnar í okkurt . . . alt er so hált og vátt . . . tarin . . . kanska . . . ikki fyrr enn hann er komin í sjóarmálan fær hann hendurnar fyri seg og um nakrar taratonglar, ið vaksa í sjóarmálanum.

Hann heldur . . . og vónar, at tarin eisini heldur.

Hann er vorðin vátur upp undir miðju . . . kaldur . . . Hann hoyrir okkurt . . . ein bát? Hann roynir at skunda sær upp á turt. Tað gongur ikki so skjótt, tí her er so hált, og hann má vera varin, so tarin ikki slitnar. Jú, har . . . undan nesinum eystanfyri kemur ein bátur. Hann sær bara ljósini og hoyrir motorin. Hann roynir alt, hvat hann kann at baksa seg upp á turt, so hann kann gera vart við seg, tá ið báturin kemur framvið. Báturin nærkast skjótt . . . nú eru bert minuttir, til hann er beint útfyri. Hann er vorðin so tungur . . . fær ikki knæið upp á helluna . . . mátturin er við at ganga undan.

- - -

Longu klokkan gott hálvgun eitt vóru leitingarbátarnir farnir úr Mjávík - tveir skjóttgangandi bátar norður gjøgnum Breiðafjørð. Veðrið var av tí besta, so teir kundu sigla við fulla ferð. Annar sigldi 28 míl, og longu klokkan eitt korter til tvey var hann á leiðini, har teir høvdu fingið at vitað, at báturin var horvin í myrkrinum. Teir høvdu samband sínámillum og við lögregluna og høvdu gjørt av, at hin báturin skuldi halda leiðina longur vestur – norður um næsta nesið fyri at vita, um nakað var at síggja vestanfyri.

Teir høvdu nú pløgt økið í góðan tíma, men høvdu ikki sæð nakað óvanligt – hvørki skip ella bát.

Lögreglan sigur frá, at teir hava heitt á Vaktar- og Bjargingartænastuna um at senda vaktarskip norður ígjøgnum Miðsund fyri at leita vestanífrá og eystureftir og biðja tí eystara bátin um at sigla fram við landi og kanna gjølla, um teir síggja nakað mistonkiligt har á leiðini.

Teir eru nú komnir norður um Ennisnes, men hava onki óvanligt sæð.

- - -

Nú ræður um at leggja tær seinastu kreftirnar í fyri at koma upp á turt.

Hann letur seg glíða longur niður í sjógvin fyri eins og at fáa meira uppdrift og koma longur niðan. So gerst ikki við, um hann verður vátur upp undir háls. Hann hoyrir, at báturin nú er á veg framvið har, sum hann liggur í sjónum. Hetta geldur lív ella deyð . . . Hann hivar seg nakrar ferðir upp og niður og setur so á alt, hann er mentur og tekur í taran so langt inni á klettinum, sum hann røkkur. Nú fer at bera til . . . hann hálar seg upp á turt og steðgar á. Hvíli seg. Mennir seg upp og hyggur út á sjógv. Nú er báturin farin framvið. Hevði hann bara havt eina lykt ella okkurt ljós, men hann roykir ikki, so tendrara hevur hann ongan. Hann roynir at veipa og rópa, men teir hoyra hann valla fyri motorinum, og sera myrkleitt er í skugganum, har hann stendur.

Hóast hann veit, at onki er, so trilvar hann uppi á sær eftir onkrum at veittra við – lummaturruklæði ella eitthvørt slíkt. Hvat er hetta? Í innara lummanum á jakkanum er okkurt? Hann trívur niður í lumman og fær fatur á onkrum . . . ein blíantur?? Nei . . . lasarapennurin . . . blóðið setur í kjálkarnar. Man hann rigga?? Hann riggar í øllum førum hvørja ferð, tá ið hann plagar at gera fortred

við honum . . . men nú er hann vorðin vátur Hann trýstir á knöttin . . . jú, tann reyða og gjøgnumtreingjandi lasarastrálan var har. Man hon bera so langt . . . ?

Hann siktir móti bátinum, sum nú er á veg ímóti enninum vestanfyri og trýstir á knöttin . . . jú, dekan fari . . . hann sær ein reyðan prikk á hvíta stýrhúsinum. Hann má bera skjótt at, tí nú fer báturin skjótt undir.

- - -

Heima hjá Bárði er ringur standur. Um knapt eitt tíðina hefur lögreglan ringt og sagt, hvussu vorðið er. Meir hefur Ásla, mamma hansara, sum var farin til songar, ikki fingið at vita, tí har er ikki so nógv meira at siga.

Hon er frá sær sjálvari og veit ikki, hvat hon skal finna upp á. Maðurin, Ólavur, er í Barentshavinum við trolara, so hon hefur ongan í húsinum at halla sær til, og ikki kann hon fara út frá teimum smærru børnunum, sum eru farin til songar.

Hvønn skal hon ringja til? Henni tørvar onkran at vera hjá sær, men hvønn skal hon órógva soleiðis mitt á nátt. Petra, mamma Berit, rennur fram fyri hana. Hon er í somu støðu, men lögreglumaðurin segði, at Berit er í góðum hondum í Miðdali. Hon ringir til hana:

"Eg skal koma yvir beinanvegin!" er Petra skjót at svara. "Vit vóru á veg út ígjøgnum hurðina - vit ætlaðu okkum akkurát at fara til Miðdals eftir Berit, men so fer Hanus bara einsamallur. Tú skalt ikki vera einsamøll!!"

Ásla takkar fyri og setist við vindeygagð. Hon sær ein bát fara við fullari ferð út eftir víkini. Kanska ein bátur, ið fer at leita. Hon setur álbogarnar niður á vindeygakarmin og hendurnar upp fyri eyguni og grætur stillisliga.

- - -

Bárður fonglast við lasarapennin og roynir at benda stráluna inn í stýrhúsrútin, soleiðis at menninir síggja hana. Nú má tað vera. Prikkurin hvørstur í rútinum . . . hann blinkar við penninum . . . kom nú!!

Ogjú, báturin leggur stilt. Ljósastarin tendrar og sendir sína glógvandi strálu inn ímóti helluni. Bárður veipar við bæði ørmum og beinum.

Hann er funnin!!!!

Báturin snarar og setur kós inn ímóti har, sum Bárður stendur, meðan ljósrípan lýsir upp niðan undir bergið. Varisliga setur báturin stevnið inn ímóti helluni . . . heppið, at veðrið er so gott. Bárður heingir seg inn á gronina, og hóast hann er tungur á sær í teimum vátu klæðunum, verður hann syftur upp á hvalarbakið av sterkum hondum, leiddur inn í húsið og niður í lugarið.

Hann verður hjálptur úr teimum vátu klæðunum og fær turt upp á kroppin og ein heitan kaffimunn. Nústani kennir hann av álvara, hvussu illa hann er fyri og hvussu gott tað er at fáa ein heitan munn og kunna balla seg í eitt fløtt teppi.

Tríggir menn eru við bátinum, og hann hoyrir ein av teimum boða lögregluni frá, at teir hava funnið dreingin, ið leitað hefur verið eftir. Hann rópar upp í stýrhúsið og biður teir um at ringja til mammu sína, men tað lata teir lögregluna taka sær av.

Bárður leggur seg á beinkin . . . hugsar blundar . . . sovnar. . .

Báturin bakkar frá og full ferð verður settur á motorin aftur á Mjávík.

- - -

Telefonin ringir heima hjá Bárði. Ásla stökkur upp, men far ekki tikið seg saman til at reisa seg ...situr bert og hyggur at telefonini. Petra fer stillisliga á fœtur og tekur rœrið:

"Hallo! Hetta er hjá Ólavi!"

"Ja, gott kvöld, hetta er politiið. Vit skulu siga frá, at teir hava funnið drongin. Hann hevur tað gott. Meir vita vit ikki í lœtuni, men teir eru á veg inn við honum og rokna við at vera her um góðan hálvan tíma."

Ásla sær á Petru, at okkurt er á vási og er spent at hoyra.

"Takk fyri; góða nátt," sigur Petra og leggur hornið á.

"Teir hava funnið Bárð!" nærur rópar hon yvir móti Áslu, "og hann hevur tað gott!!"

"Á, Gud havi lov!" stökkur fram úr Áslu, sum leypur á fœtur og tekur grátandi um hálsin á Petru. Gleðistár. Soleiðis standa tær eina góða lœtu og summa seg, til Ásla fer út í køkin og tendrar ketilin.

© Árni Jacobsen 2000. All rights reserved.

Tað er strangliga banna at nýta tekstin, ella partar av honum, uttan at hœvundan loyvi.